

ORYXOVÉ 3,5

Olomoucká zoo patří k nejúspěšnějším chovatelům oryxů jihoafrických v Evropě. První pár oryxů jihoafrických jsme získali ze Zoo Liberec už na podzim roku 1973. Další oryxí, kteří se stali zakladateli stáda, sem přišli v roce 1974 ze Zoo Dvůr Králové, kam je spolu s množstvím dalších zvířat přivezl Ing. Josef Vágner přímo z oblasti jejich přirozeného výskytu v Namibii. Ve druhé polovině ledna a na začátku února se narodilo celkem 8 mláďat, ale není to ještě konečný počet. „Období porodů těchto antilop nemusí být nutně vázáno na určité období, u nás začíná 8 a půl měsíce poté, co všechny samice i se samcem vypustíme do venkovního výběhu. Samice přicházejí do říje synchronizovaně, a proto se rodí obvykle všechna mláďata krátce po sobě, pokud u některé z nich nedojde k pozdějšímu oplodnění. V roce 2023 jsme je vypouštěli na začátku května, a některé samice svá mláďata zatím ještě čekají,“ uvádí zooložka Ing. Eliška Veselá. Za celou dobu chovu od roku 1973 do dnešního dne zde došlo k 342 porodům.

ODKLÁDACÍ TYP

Samice rodí mládě **odkládacího typu**. Neznamená to, že by jej odložila a vzala do zaječích. V přírodě mládě **po nakojení od matky odchází** a samo si zvolí místo, kde ulehne. Matka se však za ním nevydává. Svou **pachovou stopou** by mohla přilákat predátora. Několikrát denně mládě **bučením přivolá, nakojí jej, olíže mu konečník**, čímž ho přiměje k **vyměšování** a nakonec ho dokonale **očistí**, aby ho případný predátor nevyhledal podle pachu. Poté malý oryx sám odchází zpět do úkrytu. Má-li dostatečný příjem mléka a péči samice, **první dny se téměř nehýbe**, leží při zemi, s hlavou přitisknutou k zemi a s ušima ke krku, vypadá jako hromádka písku, působí tak velmi nenápadně. Později se mláďata s matkami **připojují ke stádu**, případně se drží pohromadě **v tzv. školkách**.

CHOVÁNÍ STÁDA

Oryxi jsou zvířata s **distančním chováním**, což znamená, že jednotliví členové stáda drží od sebe navzájem určitou vzdálenost. Tuto vzdálenost překročí jen při **páření, při vzájemných soubojích a samozřejmě ve vztahu matky a mláďete**. Současně se ale stádo drží pohromadě, ať už zvířata **odpočívají, přemísťují se, nebo se pasou**. Jednotlivá zvířata jsou velmi **ostrážitá a jsou orientována různým směrem tak, že každé je obráceno na jinou stranu** a kontroluje tak určitý výsek okolí, takže společně mají přehled o dění a o případném blížícím se nebezpečí v úhlu 360 stupňů.

OBECNÉ INFORMACE

Tento poddruh **afriké pouštní antilopy** zdobí jedinečná **černobílá kresba**, stejně jako typický **úhoří pruh** na zádech. **Dlouhé rohy** vzhled umocňují. Jejich skupiny čítají přibližně 15 členů, někdy se však stáda při svých dlouhých **cestách za vodou a potravou** setkají a dále pokračují v počtu až **200 jedinců**. Ve skupině panuje přísná **hierarchie**. Výsostní postavení je dáno dominantnímu samci, mezi samicemi probíhají vzájemné **ritualizované souboje**, které vedou k seřazení do hierarchického žebříčku.

Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing

+420 608 101 325